

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра організації підприємництва та біржової діяльності

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан економічного факультету

_____ Діброва А.Д.

“ _ ” _____ 2021 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри організації підприємництва
та біржової діяльності

№ 20 від “01” червня 2021 р.

Завідувач кафедри _____ Ільчук М.М.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“ОРГАНІЗАЦІЯ БІЗНЕСУ”

спеціальність

_____ **Загальноуніверситетська**

освітня програма

_____ **Загальноуніверситетська**

факультет (ННІ)

**енергетики, автоматики і енергозбереження,
лісового і садовопаркового господарства,
неперервної освіти і туризму, аграрного
менеджменту, агробіологічний, ветеринарної
медицини, економічний, захисту рослин,
біотехнологій та екології, землевпорядкування,
інформаційних технологій, гуманітарно-
педагогічний, конструювання та дизайну,
механіко-технологічний, тваринництва та
водних біоресурсів**

Розробники:

доцент, к.е.н., доц. Любар Р.П.,
доцент, к.е.н., доц. Фурса А.В.

Київ – 2021 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Організація бізнесу

(назва)

Освітній ступінь, галузь знань, спеціальність, освітня програма		
Освітній ступінь	Бакалавр	
Спеціальність	Загальноуніверситетська	
	(шифр і назва)	
Освітня програма	Загальноуніверситетська	
	(шифр і назва)	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	Залік	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки (курс)	4-й	—
Семестр	7-й	—
Лекційні заняття	15 год.	—
Практичні, семінарські заняття	15 год.	—
Лабораторні заняття	—	—
Самостійна робота	90 год.	—
Індивідуальні завдання	—	—
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	2 год.	—

2. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Мета: формування у студентів знань та вмінь щодо організації бізнесу, визначити проблеми та висвітлити перспективи його розвитку.

Завдання дисципліни: ознайомлення з витоками та основами українського підприємництва, з особливостями специфіки становлення та розвитку підприємницької діяльності, засадами власної справи, основами організації та планування.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

методи процесу організації, функціонування, обслуговування та управління в сфері бізнесу; історію розвитку бізнесу, умови створення, функціонування підприємницьких структур, систему управління державного регулювання та інфраструктурного обслуговування бізнесу, його правову основу.

вміти:

визначити суб'єкти та об'єкти бізнесу, економічну базу, рушійні сили бізнесу; як започаткувати власну справу; скласти бізнес-план.

Набуття компетентностей:

загальні компетентності:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність приймати обґрунтовані рішення.

фахові (спеціальні) компетентності:

- освоєння сутності підприємництва як економічної категорії;
- вивчення видів та організаційно правових форм підприємницької діяльності;
- освоєння технології створення власної справи;
- формування цілісного бачення проблематики підприємницької діяльності та навички підприємницького мислення;
- здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів підприємництва;
- здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.

3. Програма та структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

ОСНОВИ, ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ФОРМИ ТА ІНФРАСТРУКТУРА БІЗНЕСУ

Тема 1. Основи організації власної справи

Підприємництво як організаційна форма бізнесу.

Суть та функції підприємництва.

Принципи підприємництва.

Історія розвитку поглядів на підприємництво.

Тема 2. Відносини у підприємницькій діяльності

Суб'єкти підприємництва.

Громадяни як суб'єкти підприємництва.

Договірні відносини у підприємницькій діяльності.

Тема 3. Види і форми підприємницької діяльності

Види підприємництва.

Організаційно-правові форми підприємницької діяльності.

Об'єднання підприємств.

Тема 4. Інфраструктура підприємництва

Банки, фінанси і кредит.

Лізингові компанії.

Система страхування.

Система консультацій, консалтинг.

Змістовий модуль 2.

ОРГАНІЗАЦІЯ ВЛАСНОЇ СПРАВИ ТА БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ

Тема 5. Державне регулювання підприємницької діяльності

Мета і принципи державного регулювання підприємництва.

Роль місцевих органів влади у розвитку підприємництва.

Загальна система оподаткування.

Оподаткування підприємців-фізичних осіб.

Тема 6. Технологія створення бізнесу

Мета організації власної справи.

Оформлення засновницьких документів.

Державна реєстрація суб'єктів підприємницької діяльності

Дозволи, необхідні для початку роботи. Ліцензування діяльності підприємства.

Тема 7. Бізнес-планування

Джерела підприємницьких ідей.

Суть, функції та призначення бізнес-плану.

Зміст та характеристика бізнес-плану.

Прибуток як економічна категорія формування бізнес-плану.

Тема 8. Реорганізація та ліквідація власної справи

Життєвий цикл власної справи.

Реорганізація, її причини та процедура.

Ліквідація, її суть.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
Змістовий модуль 1. Основи, організаційно-правові форми та інфраструктура бізнесу														
Тема 1. Основи організації власної справи	1-2	15	2	2	-	-	11	-	-	-	-	-	-	
Тема 2. Відносини у підприємницькій діяльності	3-4	15	2	2	-	-	11	-	-	-	-	-	-	
Тема 3. Види і форми підприємницької діяльності	5-6	15	2	2	-	-	11	-	-	-	-	-	-	
Тема 4. Інфраструктура підприємництва	7-8	15	2	2	-	-	11	-	-	-	-	-	-	
Разом за змістовим модулем 1	60		8	8	-	-	44	-	-	-	-	-	-	
Змістовий модуль 2. Організація власної справи та бізнес-планування														
Тема 5. Державне регулювання підприємницької діяльності	9-10	15	2	2	-	-	11	-	-	-	-	-	-	
Тема 6. Технологія створення бізнесу	11-12	15	2	2			11							
Тема 7. Бізнес-планування	13-14	15	2	2			11							
Тема 8. Реорганізація та ліквідація власної справи	15	15	1	1			13							
Разом за змістовим модулем 2	60		7	7	-	-	46	-	-	-	-	-	-	
Усього годин	120		15	15	-	-	60	-	-	-	-	-	-	

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Не передбачено навчальною програмою	-

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основи організації власної справи	2
2	Відносини у підприємницькій діяльності	2
3	Види і форми підприємницької діяльності	2
4	Інфраструктура підприємництва	2
5	Державне регулювання підприємницької діяльності	2
6	Технологія створення бізнесу	2
7	Бізнес-планування	2
8	Реорганізація та ліквідація власної справи	1
	Разом	15

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Не передбачено навчальною програмою	-

7. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

Контрольні запитання

1. Підприємництво як організаційна форма бізнесу.
2. Суть та функції підприємництва.
3. Принципи підприємництва.
4. Історія розвитку поглядів на підприємництво.
5. Суб'єкти підприємництва.
6. Громадяни як суб'єкти підприємництва.
7. Договірні відносини у підприємницькій діяльності.
8. Підприємницька ідея і підприємницький успіх.
9. Види підприємництва.
10. Організаційно-правові форми підприємницької діяльності.
11. Об'єднання підприємств.
12. Банки, фінанси і кредит.
13. Лізингові компанії.
14. Система страхування.
15. Система консультацій, консалтинг.
16. Підприємницька ідея і підприємницький успіх.
17. Мета і принципи державного регулювання підприємництва.
18. Роль місцевих органів влади у розвитку підприємництва.
19. Загальна система оподаткування.
20. Оподаткування підприємців-фізичних осіб.
21. Роль конкуренції у підприємницькій діяльності.
22. Соціальна відповідальність бізнесу.
23. Мета організації власної справи.
24. Оформлення засновницьких документів.

25. Державна реєстрація суб'єктів підприємницької діяльності
26. Дозволи, необхідні для початку роботи. Ліцензування діяльності підприємства.
27. Джерела підприємницьких ідей.
28. Суть, функції та призначення бізнес-плану.
29. Зміст та характеристика бізнес-плану.
30. Прибуток як економічна категорія формування бізнес-плану.
31. Визначення виду майбутньої підприємницької діяльності.
32. Життєвий цикл власної справи.
33. Реорганізація, її причини та процедура.
34. Ліквідація, її суть.
35. Консалтинг у реорганізації бізнесу.

Зразок тестових завдань для підсумкового контролю знань

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ			
ОС <u>Бакалавр</u> Спеціальність, освітня програма Загальноуніверситетська	Кафедра організації підприємництва та <u>біржової діяльності</u>	ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1 з дисципліни «Організація бізнесу»	Затверджую Зав. кафедри (підпис) Ільчук М.М. _01.06. 2021 р.
	2021-2022 навч. рік		
Екзаменаційні запитання (максимальна оцінка 10 балів за відповідь на кожне з двох запитань)			
1. Підприємництво як організаційна форма бізнесу.			
2. Дозволи, необхідні для початку роботи бізнесу. Ліцензування його діяльності.			
Тестові завдання різних типів (максимальна оцінка 10 балів за відповіді на тестові завдання)			
1. Суб'єктами господарювання є: а) господарські організації; б) громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які здійснюють господарську діяльність та зареєстровані відповідно до закону як підприємці; в) іноземці та особи без громадянства; г) варіанти а, б і в; д) варіанти а, в.			
2. Вказати пропущене слово. <i>Підприємництво</i> – це самостійна, ініціативна, систематична, на власний ризик господарська діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання (підприємцями) з метою досягнення економічних і соціальних результатів та одержання [[1]].			
3. Як називається господарська організація, утворена у складі двох або більше підприємств з метою координації їх виробничої, наукової та іншої діяльності для вирішення спільних економічних та соціальних завдань:			
4. Чи правильне твердження, що суб'єкт господарювання підлягає державній реєстрації.			
5. Підприємницька діяльність припиняється: а) з власної ініціативи підприємця; б) у разі закінчення строку дії ліцензії; в) у разі припинення існування підприємця; г) на підставі рішення суду у випадках, передбачених цим Кодексом та іншими законами.			
6. Який чинник визначає основні засади господарювання в Україні і регулює господарські відносини, що виникають у процесі організації та здійснення господарської діяльності між суб'єктами господарювання, а також між цими суб'єктами та іншими учасниками відносин у сфері господарювання.			

7. Яке слово пропущене в реченні? Приватним підприємством визнається підприємство, що діє на основі [[1]] власності одного або кількох громадян, іноземців, осіб без громадянства та його (їх) праці чи з використанням найманої праці. Приватним є також підприємство, що діє на основі приватної власності суб'єкта господарювання – юридичної особи.

8. Як називається господарська діяльність, що спрямована на інвестування власних чи залучених фінансових коштів, яка полягає в наданні за договором лізингу однією стороною (лізингодавцем) у виключне користування другій стороні (лізингоодержувачу) на визначений строк майна, що належить лізингодавцю або набувається ним у власність (господарське відання) за дорученням чи погодженням лізингоодержувача у відповідного постачальника (продавця) майна, за умови сплати лізингоодержувачем періодичних лізингових платежів:

9. Чи правильне твердження, що держава повинна сприяти розвитку малого підприємництва, створювати необхідні умови для цього.

10. Громадянин може здійснювати підприємницьку діяльність:

- а) безпосередньо як підприємець або через приватне підприємство, що ним створюється;
- б) із залученням або без залучення найманої праці;
- в) самостійно або спільно з іншими особами;
- г) варіанти б і в

8. Методи навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально пізнавальної діяльності здобувача вищої освіти передбачено застосування таких навчальних технологій:

- *робота в малих групах* дає змогу структурувати практично-семінарські заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного здобувача вищої освіти в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду соціального спілкування;

- *семінари-дискусії* передбачають обмін думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів;

- *мозкові атаки* – методи розв'язання невідкладних завдань, сутність якого полягає в тому, щоб висловити як найбільшу кількість ідей за обмежений проміжок часу, обговорити і здійснити їх селекцію;

- *кейс методи* – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності фахівців і передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, складних конфліктних випадків, проблемних ситуацій, інцидентів у процесі вивчення навчального матеріалу;

- *презентації* – виступи перед аудиторією, що використовуються для подання певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань, інструктажу, демонстрації.

9. Форми контролю

Відповідно до «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» затвердженого вченою радою НУБіП України від 27.12.2019 р. видами контролю знань здобувачів вищої освіти поточний контроль, проміжна та підсумкова атестація.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, лабораторних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувачів вищої освіти до виконання конкретної роботи.

Проміжна атестація проводиться після вивчення програмного матеріалу кожного змістового модуля. Навчальний матеріал дисциплін, які викладаються протягом одного семестру – осіннього чи весняного, поділяється лекторами на два-три змістові модулі.

Проміжна атестація має визначити рівень знань здобувачів вищої освіти з програмного матеріалу змістового модуля (рейтингова оцінка із змістового модуля), отриманих під час усіх видів занять і самостійної роботи.

Форми та методи проведення проміжної атестації, засвоєння програмного матеріалу змістового модуля розробляються лектором дисципліни і затверджується відповідною кафедрою у вигляді тестування, письмової контрольної роботи, колоквіуму, результату експерименту, що можна оцінити чисельно, розрахункової чи розрахунково-графічної роботи тощо.

Засвоєння здобувачем вищої освіти програмного матеріалу змістового модуля вважається успішним, якщо рейтингова оцінка його становить не менше, ніж 60 балів за 100-бальною шкалою.

Підсумкова атестація включає семестрову та державну атестацію здобувачів вищої освіти.

Державна атестація здійснюється у формі атестаційного екзамену.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 27.12.2019 р. № 1371).

Таблиця 1

Співвідношення між рейтингом здобувача вищої освіти і національними оцінками

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни **Рдис** (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи **Рнр** (до 70 балів):

$$\mathbf{Рдис} = \mathbf{Рнр} + \mathbf{Рат}$$

11. Методичне забезпечення

1. Курс дисципліни «Організація бізнесу» на Навчально-інформаційному порталі НУБіП України elearn. URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3383>

12. Рекомендована література

Основна

2. *Доброва Н. В., Осипова М. М.* Основи бізнесу : навч. посіб. Одеса: Бондаренко М. О., 2018. 305 с.
3. Кібік О. М., Белоус К. В., Котлубай В. О. Теорія бізнесу : навч. посібник. Одеса : Купрієнко С.В., 2017. 225 с.
4. *Синицина Г. А., Рачкован О. Д.* Основи бізнесу та підприємницької діяльності : конспект лекцій. Харків : ХДУХТ, 2019. 93 с.
5. Створення власного бізнесу [Електронний ресурс] : навч. посібник. А. М. Колот, Г. О. Швиданенко, та ін. Київ : КНЕУ, 2017. 311 с. URL: https://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/2010/25208/stvoren_vlasn_17.pdf?sequence=1&isAllowed=y

допоміжна:

6. *Антошкіна Л. І., Каліна Л. М.* Як організувати власний бізнес : посіб. для початкового підприємця. Київ : Негатайп, 2011. 160 с.
7. *Варналій З. С.* Основи підприємництва : навч. посіб. Київ : Знання-Прес, 2012. 293 с.
8. *Васенко В., Комісар С., Малікова І.* Основи малого бізнесу і підприємницької діяльності. Суми: ВАТ СОД, 2012. 186 с.
9. Власна справа (Основи малого бізнесу). Част. І [Методичний посібник] [3-ге вид., перероб. та доп.] / Г. О. Горленко, Т. Г. Гільберг, Г. Д. Думанська та ін. К.-Подільський: «Аксіома», 2013. 112 с.
10. *Ільчук М. М.* Економіка підприємницької діяльності та агробізнесу : навч. посіб. 2012. 398 с.
11. *Колот В. М., Рєпіна І. М., Щербина О. В.* Підприємництво: організація, ефективність, бізнес-культура : навч. посіб. [2-ге вид., перероб. та доп.]. Київ : КНЕУ, 2009. 444 с.
12. *Ларіна Я. С., Мочерний С. В., Фомішина В. М., Чеботар С. І.* Основи бізнесу : навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2009. 384 с.
13. *Мельников А. М., Коваленко О. А., Пундяк Н. Б.* Основи організації бізнесу : навч. посібник / за заг. ред. А.М. Мельникова. Київ : Центр учбової літератури, 2013. 200 с.
14. Основи організації підприємницької діяльності або абетка підприємця : навч. посібн. / Б. М. Андрушків, Ю. Я. Вовк, В. В. Гецько та ін. Тернопіль : Вид. ТНТУ, 2010. 300 с.
15. Господарський кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
16. Цивільний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
17. Закон України «Про підприємництво». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/698-12>
18. Закон України «Про господарські товариства». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>
19. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15>

20. Закон України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19>
21. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12>
22. Закон України «Про інвестиційну діяльність». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>

13. Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
2. Кабінет Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
3. Міністерство фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk>
4. Газета «Урядовий кур'єр». URL: <https://ukurier.gov.ua/uk/>
5. Державна служба статистики України. URL: / <http://www.ukrstat.gov.ua>
6. Національний банк України. URL: / <https://bank.gov.ua/>